

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE 2019 – 2023

Základní škola a mateřská škola Olšany, okres Šumperk, příspěvková organizace
Olšany 64, 789 62 Olšany
Ředitelka: Mgr. Jana Kuchtíková
Telefon: 583 247 111, 774 319 464
Email: zs@skola-olsany.cz, reditel@skola-olsany.cz

ÚVOD

Školní preventivní strategie je dlouhodobým preventivním programem školy. Je určena pro žáky, jejich rodiče, pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, pro širokou veřejnost.

Základním cílem strategie prevence rizikového chování na naší škole je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy. Ve spolupráci s rodiči chceme formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a dělat rozhodnutí. Osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude umět smysluplně nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti - to vše s ohledem na svůj věk.

1. ZMAPOVÁNÍ SITUACE

Naše škola je málotřídní školou. Součástí školy je školní družina, mateřská škola a školní jídelna.

Vztah učitel -žák

Snažíme se vztah mezi učitelem a žákem stavět na vzájemné důvěře. Naši žáci vědí, že mohou učitele požádat o pomoc, mohou vyjádřit svůj názor. Učitel získává důvěru žáka tím, že se o něho zajímá. Při řešení problémů je učitel otevřen komunikaci s žákem, s rodiči a s ostatními pedagogy. Plněním společně stanovených cílů dochází k celkové a jednotné podpoře žáka.

Komunikace se zákonnými zástupci

Všem rodičům je nabízena možnost individuální konzultace po předchozí domluvě. Rodiče jsou informováni o změnách chování svých dětí osobně, telefonicky popř. písemně, záleží vždy na závažnosti situace. Na třídních schůzkách jsou rodiče upozorňováni na možnost rizikového chování u dětí.

Pedagogická diagnostika

Učitel věnuje pozornost žákům, registruje signály o možném problému žáka a hledá příčiny a vhodné formy nápravy. Pokud je třeba, spolupracuje s rodiči, výchovným týmem, případně s dalšími odbornými institucemi (PPP, SPC, SVP, OSPOD).

Řešení přestupků

Sledujeme projevy rizikového chování, především šikany, vandalismu, vulgarismu.

V případě selhání prevence ve škole postupujeme následovně:

1. individuální pohovor se žákem
2. jednání se zákonnými zástupci
3. doporučení kontaktu s odborníky
4. v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru oddělení péče o dítě

2. CÍLE

Primární cílovou skupinou jsou děti v MŠ a žáci v ZŠ, dalšími cílovými skupinami rodiče a pedagogičtí pracovníci. Hlavním cílem je vytvoření bezpečného prostředí.

a) Dlouhodobé cíle primární prevence:

- vychovávat žáky v duchu prevence projevů rizikového chování, vytvářet bezpečné školní prostředí

- vytvářet pozitivní sociální klima ve třídě
- vést žáky ke zdravému životnímu stylu a k ochraně zdraví
- vést žáky k občanské a právní odpovědnosti za sebe a své jednání
- získávat zákonné zástupce pro spolupráci se školou
- zaměřit se na informovanost žáků a zákonných zástupců v oblasti rizikového chování
- zaměřit se na podporu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence rizikového chování
- nadále vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času

b) Střednědobé cíle primární prevence:

- realizovat preventivní aktivity a programy zaměřené na projevy rizikového chování
- průběžně sledovat a zjišťovat klima tříd, věnovat se ve třídě / skupině zvládání konfliktů a zátěžových situací
- vést žáky k vzájemné ohleduplnosti a pomoci
- rozvíjet zdravé sebevědomí žáků a jejich schopnost sebehodnocení
- informovat průběžně rodiče o dění ve škole, dát jim možnost zpětné vazby
- podporovat účast rodičů na formálních i neformálních akcích školy
- zaměřit se na vzdělávání učitelů v oblasti prevence rizikových jevů, školního násilí, práce třídního učitele s třídním kolektivem, řešení konfliktních situací mezi žáky

c) Krátkodobé cíle primární prevence:

- naplňovat Minimální preventivní program pro daný školní rok, v němž jsou blíže specifikované krátkodobé cíle
- monitorovat možný výskyt rizikového chování, snažit se včas reagovat na vzniklé situace
- umět vyhledat a poskytnout pomoc

Strategie je zaměřena na:

- **všechny žáky 1. – 5. ročníku** se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem s nedostatečným prospěchem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje prioritně na předcházení rozvoje rizik, která směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- agrese, šikana, kyberšikana,
- záškoláctví,
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů,

- **všechny děti v MŠ**
- **pedagogický sbor**
- **zákonné zástupce** – zvláštní pozornost je věnována zákonným zástupcům žáků, v jejichž třídě se vyskytly negativní jevy, jako je šikana, agresivní chování či krádež. Individuální pozornost je věnována zákonným zástupcům obětí a agresorů v případě šikany.

3. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Na zajištění prevence rizikového chování a podpoře zdravého životního stylu se aktivně podílejí všichni pracovníci školy. Při řešení konkrétních případů se schází tzv. výchovný tým, který tvoří pedagogové školy a ředitelka školy. Ti spolu úzce spolupracují, předávají si informace o rizikovém chování žáků, jsou přítomni jednání s rodiči. Jejich činnost v rámci prevence rizikového chování vychází z platné legislativy (*Metodické doporučení k primární prevenci*

rizikového chování u dětí a mládeže - Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) a je blíže rozepsána v aktuálním Minimálním preventivním programu.

4. REALIZACE ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ STRATEGIE

Všichni pedagogičtí pracovníci dbají, aby uplatňovaná prevence rizikového chování u žáků byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence rizikového chování u žáků dotýká. Nedílnou součástí Školní strategie je i Minimální preventivní program, Školní program proti šikaně a rizikovému chování a Krizový plán školy.

Preventivní témata se vyskytují ve vzdělávacích oblastech se zaměřením na:

- Společné stanovení pravidel soužití mezi žáky a mezi žáky a pedagogy
- Zvyšování zdravého sebevědomí žáků
- Zkoumání a uvědomování si vlastní osobnosti
- Vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou a přijímání těchto jevů
- Návčik vzájemné úcty, sebeúcty a důvěry
- Rozvoj schopností komunikovat, diskutovat, řešit problémy a konflikty
- Rozvoj schopnosti klást otázky, umění vyjádřit slušně svůj názor, umět říci „ne“
- Navozování příznivého klimatu ve třídě
- Začlenění nových žáků do třídy
- Osvojování a upevňování základních návyků v rámci zdravého životního stylu
- Základy etické výchovy
- Včasné diagnostikování rizikového chování v třídních kolektivech
- Umění vyrovnat se s neúspěchem

5. FINANCOVÁNÍ PREVENCE

- Rozpočet školy
- Příspěvky zákonných zástupců
- Sponzorské dary
- Dotační programy

6. SPOLUPRÁCE S ORGANIZACEMI

Škola spolupracuje s okresní metodičkou prevence, PPP Šumperk, SVP Vyhlídka Šumperk, OSPOD Šumperk a Zábřeh na Moravě, Policií ČR a odborem školství MěÚ Šumperk.

Tradiční je také velmi dobrá spolupráce se zřizovatelem, s málotřídními školami v regionu a spádovou ZŠ v Rudě nad Moravou.